

# Postup práce

## **Pracovní hypotéza/y**

Na základě cílů a dosavadních poznatků navrhnete pracovní hypotézu/hypotézy, které by měly **směřovat ke splnění vytčených cílů**.

At' jsou **co nejjednodušší a jasně formulované** tak, aby je bylo možné na nějakém materiálu **testovat a vyvracet**.

Návrh testování (vlastní práce) by měl být takový, aby se nemohlo stát, že hypotéza ve skutečnosti neplatí, ale vy ji testem nezamítnete.



# Postup práce

## Materiál

*Navrhnete*, na jakém materiálu by se dala hypotéza testovat, a **shromáždíte ho**. Popíšete co nejpodrobněji jeho povahu a způsob získávání. **Největší problém** jakékoliv generalizace na základě předchozích studií je, že autoři často **poskytují nedostatečné informace o materiálu** (vzorku lidí či kostí), ze kterých byly údaje získané. Nenapsat, jestli měříte výšku postavy moderním laserovým digitizérem nebo provázkem s uzlíky po půl centimetru, je mnohem menší problém, než když není specifikováno, **kolik bylo lidí ve vzorku, jaká byla jeho věková struktura, kolik bylo mužů a žen v každé věkové kategorii, jestli byli z města nebo z vesnice atd.** **Charakter vzorku a způsob, jak byl shromážděn**, je z hlediska výsledků zdaleka ta **nejdůležitější věc**.

Pokud pracujeme se **sekundárními zdroji** (literární rešerše/review nebo meta-analýza), **je to úplně stejné**, až na to, že vaším materiálem nejsou kosti či lidé (jedinci), ale literární zdroje (publikované články a studie). K nim pak přistupujete stejně jako k jedincům v původní empirické studii – musíte jich mít dostatek, musí reprezentativně pokrývat populaci (populaci všech zdrojů na dané téma), vyloučit evidentně odlehlé hodnoty či nekvalitní data, sledovat např. závislost na věku atd.

# Postup práce

## Metody

Navrhnete, jakým způsobem budete materiál zpracovávat a jak budete testovat pracovní hypotézy.

## Vlastní výzkum

Provedete zpracování dle návrhu.

## Výsledky

Popíšete výsledky z hlediska hypotéz.

## Diskuse

Diskutujete výsledky v kontextu dosud známých fakt, zejména těch, která byla uvedena v teorii. Toto je **nejdůležitější literární část práce**, která na základě výsledků umožňuje autorovi navrhnout nová vysvětlení a směry dalšího výzkumu.

# Postup práce

## Shrnutí/závěr

Představuje **nejdůležitější výsledky**, mohou být **v bodech**.

Vyjádření o naplnění cílů studie. (Ne však stylem: „Cíle studie byly naplněny.“  
Ponechte na oponentovi, ať rozhodne, zda jste uspěli nebo ne.)

Text by měl být celkově hutný a výstižný, informačně bohatý a mít posloupnost odněkud někam (tok, děj).

# Postup práce

## Několik zásad

1. Na začátku věty je velké písmeno a na konci věty je tečka. Mezi slovy ve větě je jedna mezera. Za tečkou za větou je také jen jedna mezera.
2. Používejte kontrolu pravopisu podtržením červenou vlnovkou v MS Word nebo OpenOffice. Lze tak opravit všechna česká slova co se týče základního pravopisu a překlepů.
3. Každá věta má mít podmět a přísudek (třeba nevyjádřené).
4. V textu se nebudou vyskytovat věty delší než 4 řádky.
5. Zakazují používat slova a slovní spojení (a jejich tvary) uvedené na konci této pasáže (**Seznam zakázaných slov a spojení**).
6. Citace budou mít formát podle požadovaného vzoru (*ISO 690 cz*).
7. Všechny citace v textu budou mít svůj protějšek v seznamu literatury či pramenech a naopak. V literatuře nebude jediná práce, která není citovaná v textu a naopak.

## Postup práce

8. V textu příslušné práce neodkazujeme na tuto práci. Pokud tedy v roce 2006 odevzdá František Vopršálek práci „O kostech“, necituje ji v ní samé stylem (Vopršálek 2006).

9. Jádro výpovědi každé věty patří na její konec. Pokud chci zdůraznit, že to byly právě tyto dvě kosti, které z celého skeletu byly napadeny plísní, tak *nenapíšu*: „Obě klíční kosti byly napadeny plísní.“ ale *napíšu*: „Plísní byly napadeny obě klíční kosti“.

10. Píše se **výjimka**, nikoliv vyjímka.

11. Nepoužívá se „Ale“ nebo jiné spojky na začátku věty (Avšak bylo zjištěno, ... Ovšem můžeme najít i kusy ...). Stejně tak je nevhodné, aby věta začínala zkratkou (Tzn.) nebo číslicí (pokud to není číslovaný seznam).

12. Nepište viz. obr. Výraz „viz“ je (v češtině) rozkazovací způsob slovesa vidět, nikdy se nepíše s tečkou; obrázek lze navíc pouze vidět, ne slyšet, alespoň většinou ...

# Postup práce

## Seznam zakázaných slov a spojení

### *Vycpávka, šum a nabubřelost:*

- v podstatě
- jasně (pokud to není např. jasná obloha)
- vlastně
- samozřejmě
- pochopitelně
- logicky
- obecně

### *Absolutní výroky a přívlastky:*

- absolutně
- stoprocentní (pokud se netýká ideálních objektů jako je kruh, jedině ten je absolutně kulatý)
- definitivně
- totálně
- je nepopiratelné

# Postup práce

## Seznam zakázaných slov a spojení

### *Klišé:*

- problematika
- někteří badatelé
- vědecké bádání
- moderní věda
- věří se, že ... (a to i když máte citaci)
- jeví se

### *Zbytečné snahy o nepřesnou kvantifikaci:*

- poměrně (pokud není uvedeno k čemu je to poměřováno)
- určitý (pokud není dále to určité určeno)
- spíše (je to spíše malé než velké ...)
- trošku
- pár let

### *Neobratnosti, „nečeskosti“:*

- ty které
- jakýmisi
- existuje fakt

### *Eticky sporné výrazy:*

- kosterní materiál



## Postup práce

Rozlišujte, prosím, *významové nuance* slov (v rovině faktické a etické), které se v běžné řeči zaměňují, např.:

díky – kvůli – v důsledku – následkem čehož – v souvislosti s – společně s – souhlasně s

souvisí s – koreluje s – vyplývá z – je způsoben čím – koinciduje s – je spojen s

Výběr vhodného slova má být veden jak hlediskem faktické správnosti, např. rozlišení zaznamenané statistické souvislosti (souvisí) od kauzální vazby (je způsoben) a formální vhodnosti (nepoužijeme např. spojení „*díky* druhé světové válce zemřely miliony lidí“).

**Používejte stručnější a výstižnější formy výroků:**

Místo: cílem je vytvořit srovnání

užijte: cílem je srovnat

## Několik doporučení

Text pište hned napoprvé načisto, tj. správně meritorně i gramaticky, v celých větách, které logicky a argumentačně vychází z předchozího a někam směřují. Nepište text stylem „výkřiků do tmy“. Buďte ve formalitách důslední.

Nejvíce práce dá formulovat logicky provázanou a gramaticky správnou větu. Proto na svém textu pracujte po celou dobu zpracovávání tématu, tedy již *od této chvíle*. Pracujte systematicky a naprosto pravidelně, každý den či alespoň jednou za několik dní napište další část textu. Během posledních čtrnácti dní před odevzdáním smysluplnou bakalářskou práci napsat nezvládnete. Denně lze 24 hodin psát, nelze ale týden 24 hodin denně intenzivně přemýšlet.

Práce musí být konzistentní od začátku do konce na všech úrovních: (a) stavba věty, (b) stavba vět v odstavci, (c) vztahy odstavců v kapitolách, (d) posloupnost kapitol mezi sebou a (e) práce jako celek od začátku do konce. Práce je hotová až tehdy, kdy jsou naplněny cíle, zpracovány všechny nezbytné pasáže a text je konzistentní a koncizní na všech výše uvedených úrovních (a–e).

## Několik doporučení

Doporučuji všem psát naprosto pravidelně a soustavně. Jakýkoliv souvislejší kus textu, který hodláte do bakalářské práce zařadit, mi (resp. konzultantovi) okamžitě pošlete vedoucímu s dotazy. Bude-li menší, je dobré napsat stručný komentář (např.: jde o část teoretické pasáže o výskytu sledovaného jevu v Austrálii). Když dostanete pokyny k nejasnostem už od začátku, nebudete je dělat v celém textu.

Budete-li postupovat takto, v době odevzdání budete mít postupně všechny pasáže přečtené a opravené a nic zásadního Vás ani vedoucího nepřekvapí. Během týdne před odevzdáním nejsem schopen přečíst, natož pochopit, nebo dokonce opravit stovky stránek textu desítkám lidí. Průběžně dávejte číst svoje texty i jiným lidem (mamince, bratrovi, nepříteli ...).

## Několik doporučení

### Nejčastější chyby v obsahu textu

- Nedodržení tématu: práce je „o něčem jiném“ – dodržte obsahově vše v zadání, vč. Doporučené literatury
- Domluvte se přesně s vedoucím na obsahu a rozsahu, ať mezi vámi nedojde před odevzdáním k konfliktu ...
- Příliš široký nebo hluboký záběr (rozsáhlé pasáže pojednávající o anatomických strukturách, detailní popisy mimo hloubky řešeného tématu)
- Užívání parazitických slov a výrazů, zbytečných archaismů, nejasné terminologie (např. různé anatomické normy) ...

## Nejčastější formální chyby v textu

- rozdíl mezi spojovníkem  
(<http://prirucka.ujc.cas.cz/?ref=165&id=164>) a pomlčkou  
(<http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=165>)
- odstavce začínáme standardně Tabulátorem (nastavení Tabulátorů)
- formát čísla stran je stejný s formátem písma, které je v dokumentu použito
- odsazení (před i za)
- typ řádkování písma
- číslované seznamy (používat stejný typ)
- jasně strukturované oddíly
- číslovaný rejstřík – obsah (vkládání přes odkaz, ne ručně),  
rejstřík možné generovat skrz MS Word
- tabulky: písmo doporučeno formátovat stejným typem jako text práce (generuji z Excelu a vkládám jako objekt do Wordu)

## Nejčastější formální chyby v textu

- popisy obrázků: písmo doporučeno formátovat stejným typem jako text práce
- grafy: písmo doporučeno formátovat stejným typem jako text práce
- sjednocené číslování obrázků, grafů, tabulek
- R kód: citujeme R i veškeré balíčky použité navíc
- pevná mezera, pevný konec strany
- procent vs. procentuální, stupně, resp.  
(<http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=785>)
- latinské názvy apod. doporučujeme *kurzívou*
- seznam použitých zkratek (zejména matematické)
- norma pro psaní matematických symbolů a veličin
- psaní zlomků a matematických výrazů
- zarovnání do bloku
- formát psaní data

## JAK DOBŘE PSÁT

- 1) Vyhybej se otřepaným frázím jako čert kříži.
  - 2) Buď víceméně konkrétní.
  - 3) Nauč se správně, používat interpunkci ...
  - 4) Netenduj k implementaci cizích termínů. Ani ad hoc.
  - 5) Pro lásku boží, vystříhej se patosu!!!
- Za šesté: Buď konzistentní!
- 7) Neopakuj slova zbytečně, nepoužívej jich víc, než je zapotřebí – je to zbytečné.
  - 8) Jsou řečnické otázky opravdu nutné?
  - 9) Přehánění je milionkrát horší než střídme vyjadřování.
  - 6) Každý text je nutné si po sobě znovu přečti.



# Bibliografická informace

## Bibliografický záznam

<b>Autor:</b>	Michael Krunka Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita Ústav antropologie
<b>Název práce:</b>	Souvislosti sexuální orientace a sociosexuální orientace
<b>Studijní program:</b>	Antropologie
<b>Studijní obor:</b>	Antropologie
<b>Vedoucí práce:</b>	doc. RNDr. Miroslav Králík, Ph.D.
<b>Akademický rok:</b>	2018/2019
<b>Počet stran:</b>	73+19
<b>Klíčová slova:</b>	Sexualita; sociosexualita; antropometrie; 2D:4D poměr



## Abstract

Anotace  
Synopsis  
Shrnutí  
Résumé  
Abstrakt

- V různých oborech a vědních oblastech mohou mít různý, podobný nebo stejný význam.
- Anotace je většinou stručné objasnění záměru, spíše „o čem“ to bude, tematické vymezení či rozvyprávění názvu.
- Synopsis je obvykle stručné shrnutí výsledků (Résumé), částečně se někdy kryje s Conclusions (Závěry)
- Abstrakt je obvykle (v biologických disciplínách) celý článek v malém („co se zjistilo“), obvykle v nějakém *světovém jazyce*, aby rozuměli i lidé neznající češtinu
- Ideálně to je **Strukturovaný abstrakt**

# Scales, weights and weight-regulated artefacts in Middle and Late Bronze Age Britain

Lorenz Rahmstorf\*



*The identification of weights and weight-regulated artefacts is of primary importance for confirming the existence of European Bronze Age value ratios and exchange systems. Until recently, however, no such Bronze Age artefacts had been identified in Britain. Here, statistical analysis identifies—for the first time—Middle and Late Bronze Age balance weights and weight-regulated gold objects from Britain, Ireland and Atlantic France. These finds allow for new interpretations concerning modes of exchange and their significance in Atlantic Europe, further underlining a Continental—and possibly Mediterranean—influence on Britain during the late second and early first millennia BC.*

*Keywords:* Britain, Bronze Age, scales, weights, weight-regulated artefacts, exchange

Research

Označují to „Abstract“, ale je to anotace.

Ukázka anotace, v níž se nedozvíte metody ani výsledky, ale pouze „o čem“ to asi bude, je jen naznačeno téma a jeho význam.

# Strukturovaný abstrakt

## Summary

**Background** Enteropathogen infections in early childhood not only cause diarrhoea but contribute to poor growth. We used molecular diagnostics to assess whether particular enteropathogens were associated with linear growth across seven low-resource settings.

**Methods** We used quantitative PCR to detect 29 enteropathogens in diarrhoeal and non-diarrhoeal stools collected from children in the first 2 years of life obtained during the Etiology, Risk Factors, and Interactions of Enteric Infections and Malnutrition and the Consequences for Child Health and Development (MAL-ED) multisite cohort study. Length was measured monthly. We estimated associations between aetiology-specific diarrhoea and subclinical enteropathogen infection and quantity and attained length in 3 month intervals, at age 2 and 5 years, and used a longitudinal model to account for temporality and time-dependent confounding.

**Findings** Among 1469 children who completed 2 year follow-up, 35 622 stool samples were tested and yielded valid results. Diarrhoeal episodes attributed to bacteria and parasites, but not viruses, were associated with small decreases in length after 3 months and at age 2 years. Substantial decrements in length at 2 years were associated with subclinical, non-diarrhoeal, infection with *Shigella* (length-for-age Z score [LAZ] reduction  $-0.14$ , 95% CI  $-0.27$  to  $-0.01$ ), enteroaggregative *Escherichia coli* ( $-0.21$ ,  $-0.37$  to  $-0.05$ ), *Campylobacter* ( $-0.17$ ,  $-0.32$  to  $-0.01$ ), and *Giardia* ( $-0.17$ ,  $-0.30$  to  $-0.05$ ). Norovirus, *Cryptosporidium*, typical enteropathogenic *E coli*, and *Enterocytozoon bieneusi* were also associated with small decrements in LAZ. *Shigella* and *E bieneusi* were associated with the largest decreases in LAZ per log increase in quantity per g of stool ( $-0.13$  LAZ, 95% CI  $-0.22$  to  $-0.03$  for *Shigella*;  $-0.14$ ,  $-0.26$  to  $-0.02$  for *E bieneusi*). Based on these models, interventions that successfully decrease exposure to *Shigella*, enteroaggregative *E coli*, *Campylobacter*, and *Giardia* could increase mean length of children by  $0.12$ – $0.37$  LAZ ( $0.4$ – $1.2$  cm) at the MAL-ED sites.

**Interpretation** Subclinical infection and quantity of pathogens, particularly *Shigella*, enteroaggregative *E coli*, *Campylobacter*, and *Giardia*, had a substantial negative association with linear growth, which was sustained during the first 2 years of life, and in some cases, to 5 years. Successfully reducing exposure to certain pathogens might reduce global stunting.

## Abstrakt

Ukázka abstraktu z bakalářské práce. Úvod je celkově kratší, než by se hodilo, a chybí Závěry/interpretace/perspektivy. Celkově je tento abstrakt dost dlouhý (kdyby přibyly ty chybějící části), mohl by být o třetinu i polovinu kratší.

Cílem této bakalářské práce bylo navržení vhodných metod pro zpracování vzorků vlasů a vyhodnocení věkových změn jejich metrických znaků. Jako materiál byly použity vzorky vlasů jedinců, pocházející z Brněnské růstové studie. Během této longitudinální studie byly stříhány účastníkům vlasy v pravidelných intervalech od narození do 18 let. Byly náhodně vybrány vzorky vlasů 30 jedinců (15 mužů a 15 žen) a celkem bylo zpracováno 1149 vzorků vlasů. Na nich byly vyhodnoceny a statisticky zpracovány věkové změny šířky vlasu, šířky dřeně a dřeňového indexu. Z výsledků vyplývá, že v průběhu postnatálního období dochází u mužů k zvyšování šířky vlasů do věku 16 let, kdy šířka vlasu začíná mírně klesat. Nejrychleji se šířka vlasu zvětšuje u mužů od narození do 3 let a od 12 let do 16 let. Šířka dřeně mužů roste od narození do 18 let, nejvýrazněji však od narození do 3 let a poté od 10 let do 18 let. Hodnoty dřeňového indexu mužů po narození do 4 let klesají. Od této doby do 15 let se hodnoty dřeňového indexu příliš nemění a po 15. roce hodnoty opět rostou. U žen v průběhu postnatálního období dochází k růstu vlasu do šířky od narození do 16 let, nejvíce je tento růst viditelný od narození do 2 let a v období dospívání (od 10 let do 16 let). Po 16. roce se šířka vlasu žen snižuje. Šířka dřeně žen roste od narození do 18 let, výraznější je tento růst od narození do 10 let. Hodnoty dřeňového indexu žen po narození klesají do 4 let. Od 4 do 6 let se hodnoty dřeňového indexu příliš nemění, ale od 6 let do 11 let dřeňový index roste. Od 11 let hodnoty dřeňového indexu mírně klesají a po 16. roce opět rostou.

Úvod, cíle

Materiál a metody

Výsledky

